

Letos v dubnu budeme vzpomínat na devastující letecký nálet na náš největší strojírenský závod, na plzeňskou Škodovku. V dubnu roku 1945 se již nezadržitelně blížil konec druhé světové války v Evropě a totální porážka fašistického Německa. Spojenecká letadla denně bombardovala seřaďovací nádraží, železniční uzly a letiště na území Protektorátu. Hlubkoví letci ničili vojenské transporty na železnicích, ničili každou lokomotivu na trati. V Plzni bylo bombardováno hlavní nádraží, nádraží na Jižním (tehdy Říšském) předměstí, hlavní seřaďovací nádraží, seřaďovací nádraží v Koterově a jejich okolí, ale i další objekty, jako byl pivovar, Městské lázně, Sirkova ulice, Nádražní třída a další ulice. 24. dubna upozorňuje rozhlasová stanice BBC dělníky Škodových závodů, aby ihned po zahoukání leteckého náletu opustili závod. Ve 22,15 se v Plzni rozhoukaly sirény a za malou chvíli začalo hotové půlhodinové peklo. Na Škodovku a přilehlé okolní čtvrti bylo svrženo 410 tun bomb a 116 tun zápalných bomb. Úplně zničeno bylo 28 továrních budov a všechny další budovy byly těžce poškozeny. Byla přerušena dodávka páry, elektrického proudu a plynu. Celá továrna se ocitla v plamenech. Samotný závod byl z 70% zničen. Celkové škody se počítaly na desítky miliard. Současně byly zničeny železniční tratě na Klatovy, Cheb a Domažlice. V samotné továrně zahynulo pouze 6 zaměstnanců a několik jich bylo zraněno. I když pracovala celá noční směna a v době zahoukání sirén tam byli ještě zaměstnanci odpolední směny, díky předčasnému varování, většina pracujících opustila závod. Více mrtvých však bylo v přilehlých obytných čtvrtích ve Skvrňanech, na Karlově, v Zátíší, ale i ve zbořených budovách, zejména v Tylově ulici a v ulicích Koperníkové, Husové, Skvrňanské a dalších. Zde zahynulo asi 70 občanů Plzně.

Jistě si položíme otázku: “ Jakou cenu mělo takové bombardování pět dnů před smrtí Adolfa Hitlera, týden před dobytím Reichstagu, v době, kdy byla již osvobozena Vídeň a v den kdy vojska 69. americké divize se setkala s vojsky 58. gardové divize sovětské armády na Labi u města Torgau?” Za 11 dnů – 5.května osvobodila americká armáda Plzeň. Odpovědět si musí každý sám.

plk. Ing. Jan Hrubý.